

Zadłużenie Sektora Finansów Publicznych *

IV kw/2009

1. Państwowy Dług Publiczny (PDP) na koniec 2009 r. wyniósł 669.992,6 mln zł. Wyrażony w relacji do Produktu Krajowego Brutto** wyniósł 49,9% (tablica 3).

2. Na kwotę zadłużenia sektora finansów publicznych (SFP), po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora (tj. po konsolidacji), złożyło się (tablica 5):

- zadłużenie sektora rządowego 623.709,4 mln zł (93,1% długu ogółem),
- zadłużenie sektora samorządowego 39.323,3 mln zł (5,9% długu ogółem).
- zadłużenie sektora ubezpieczeń społecznych 6.959,9 mln zł (1,0% długu ogółem).

3. Wzrost skonsolidowanego długu SFP w 2009 r. był wynikiem:

- wzrostu zadłużenia sektora rządowego o 56.826,4 mln zł, tj. o 10,0%,
- wzrostu zadłużenia sektora samorządowego 11.216,6 mln zł, tj. o 39,9%,
- wzrostu zadłużenia sektora ubezpieczeń społecznych o 4.185,2 mln zł, tj. o 150,8%.

Na zmianę długu sektora rządowego dominujący wpływ miał wzrost zadłużenia Skarbu Państwa (o 57.028,2 mln zł; tj. 10,1%).

Na wysokość zadłużenia sektora samorządowego największy wpływ miał wzrost zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego i ich związków (o 11.402,2 mln zł; tj. 45,7%).

Zmiana zadłużenia sektora ubezpieczeń społecznych wynika ze wzrostu zadłużenia funduszy zarządzanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (o 4.185,2 mln zł; tj. 150,8%).

4. Na koniec 2009 r. dług SFP po konsolidacji wyniósł (tablica 1 i 2):

1) dług krajowy:

- wg kryterium miejsca emisji 493.933,6 mln zł (jego udział w długu ogółem spadł z 74,2% na koniec grudnia 2008 r. do 73,7%),
- wg kryterium rezydenta 420.134,9 mln zł (tj. 62,7% długu ogółem – spadek z 66,4% na koniec IV kwartału 2008 r.).

2) dług zagraniczny:

- wg kryterium miejsca emisji 176.059,0 mln zł (jego udział w długu ogółem wzrósł z 25,8% w IV kwartale 2008 r. do 26,3%),
- wg kryterium rezydenta 249.857,8 mln zł (tj. 37,3% długu ogółem - wzrost z 33,6% na koniec grudnia 2008r.).

5. Zadłużenie SFP przed konsolidacją na koniec 2009 roku wyniosło 693.838,3 mln zł (tablica 4), w tym:

- zadłużenie sektora rządowego 636.095,2 mln zł (91,7% długu ogółem),
- zadłużenie sektora samorządowego 45.283,2 mln zł (6,5% długu ogółem),
- zadłużenie sektora ubezpieczeń społecznych 12.459,9 mln zł (1,8% długu ogółem).

* Dane za czwarty kwartał 2009 r. są danymi wstępnyymi. Dane za poprzednie okresy, jeżeli zaistniała taka konieczność, zostały skorygowane.

** wg danych opublikowanych w dniu 3 III 2010 r. przez Główny Urząd Statystyczny, PKB w 2009 r. wyniósł 1.341.880,8 mln zł.

Tablica 1. Zadłużenie sektora finansów publicznych po konsolidacji wg kryterium miejsca emisji -wg nominalu, mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2008	struktura XII 2008	IX 2009	XII 2009	struktura XII 2009	Zmiana XII 2009 - IX 2009		Zmiana XII 2009 - XII 2008	
						w mln zł	%	w mln zł	%
Dług sektora finansów publicznych	597.764,4	100,0%	659.790,4	669.992,6	100,0%	10.202,3	1,5%	72.228,2	12,1%
Dług krajowy	443.630,4	74,2%	485.606,6	493.933,6	73,7%	8.327,0	1,7%	50.303,3	11,3%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	417.956,7	69,9%	459.821,4	457.760,8	68,3%	-2.060,5	-0,4%	39.804,1	9,5%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	20.415,1	3,4%	21.674,1	31.330,3	4,7%	9.656,2	44,6%	10.915,2	53,5%
3. Pozostały dług sektora finansów publ.	5.258,6	0,9%	4.111,1	4.842,5	0,7%	731,3	17,8%	-416,1	-7,9%
Dług zagraniczny	154.134,1	25,8%	174.183,7	176.059,0	26,3%	1.875,3	1,1%	21.924,9	14,2%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	121.156,2	20,3%	133.161,8	135.223,2	20,2%	2.061,4	1,5%	14.066,9	11,6%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	32.955,8	5,5%	41.012,5	40.824,3	6,1%	-188,2	-0,5%	7.868,5	23,9%
3. Pozostały dług sektora finansów publ.	22,0	0,0%	9,4	11,5	0,0%	2,1	22,3%	-10,5	-47,5%

Tablica 2. Zadłużenie sektora finansów publicznych po konsolidacji wg kryterium rezydenta -wg nominalu, mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2008	struktura XII 2008	IX 2009	XII 2009	struktura XII 2009	Zmiana XII 2009 - IX 2009		Zmiana XII 2009 - XII 2008	
						w mln zł	%	w mln zł	%
Dług sektora finansów publicznych	597.764,4	100,0%	659.790,4	669.992,6	100,0%	10.202,3	1,5%	72.228,2	12,1%
Dług krajowy	396.973,4	66,4%	419.364,4	420.134,9	62,7%	770,4	0,2%	23.161,4	5,8%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	371.481,8	62,1%	393.646,0	383.962,1	57,3%	-9.683,9	-2,5%	12.480,3	3,4%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	20.415,1	3,4%	21.674,1	31.330,3	4,7%	9.656,2	44,6%	10.915,2	53,5%
3. Pozostały dług sektora finansów publ.	5.076,5	0,8%	4.044,3	4.842,5	0,7%	798,2	19,7%	-234,0	-4,6%
Dług zagraniczny	200.791,0	33,6%	240.425,9	249.857,8	37,3%	9.431,8	3,9%	49.066,7	24,4%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	167.631,1	28,0%	199.337,1	209.021,9	31,2%	9.684,8	4,9%	41.390,8	24,7%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	32.955,8	5,5%	41.012,5	40.824,3	6,1%	-188,2	-0,5%	7.868,5	23,9%
3. Pozostały dług sektora finansów publ.	204,1	0,0%	76,3	11,5	0,0%	-64,8	-84,9%	-192,5	-94,3%

Tablica 3. Informacja o zadłużeniu w relacji do PKB

	2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009	
	Kwota w mln zł	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln zł	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln zł	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln zł	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln zł	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln zł	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln zł	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln zł	Relacja do PKB (%)	Kwota w mln zł	Relacja do PKB (%)**
Dług Skarbu Państwa	283.938,2	36,4%	327.904,4	40,6%	378.943,8	44,9%	402.860,3	43,6%	440.167,3	44,8%	478.526,4	45,1%	501.531,0	42,6%	569.945,9	44,8%	631.717,1	47,1%
Państwowy dług publiczny	302.090,5	38,8%	352.362,4	43,6%	408.271,4	48,4%	431.433,9	46,7%	466.591,0	47,5%	506.263,5	47,8%	527.441,8	44,8%	597.764,4	47,0%	669.992,6	49,9%
Dług sektora General Government*	292.817,5	37,6%	340.895,6	42,2%	396.730,7	47,1%	422.385,1	45,7%	463.018,3	47,1%	506.036,3	47,7%	529.369,8	45,0%	600.829,2	47,2%	684.365,3	51,0%
PKB**	779.564,0		808.578,0		843.156,2		924.537,6		983.302,3		1.060.031,4		1.176.736,7		1.272.837,8		1.341.880,8	

* General Government (GG) - sektor instytucji rządowych i samorządowych zgodnie z ESA'95

** PKB za rok 2009 wg wstępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego, obwieszczenie Prezesa GUS odnośnie wartości rocznego PKB za rok 2009 zostanie opublikowane w terminie do 15 maja 2010 r

Tablica 4. Zadłużenie sektora finansów publicznych - przed konsolidacją (wg nominału, w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2008	struktura XII 2008	IX 2009	XII 2009	struktura XII 2009	zmiana		zmiana	
						XII 2009 - IX 2009		XII 2009 - XII 2008	
						w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie sektora finansów publicznych	609.368,3	100,0%	674.708,4	693.838,3	100,0%	19.130,0	2,8%	84.470,0	13,9%
1. Zadłużenie sektora rządowego	572.696,2	94,0%	634.856,0	636.095,2	91,7%	1.239,2	0,2%	63.399,1	11,1%
1.1. Skarb Państwa	569.945,9	93,5%	630.475,4	631.717,1	91,0%	1.241,7	0,2%	61.771,1	10,8%
1.2. Narodowy Fundusz Zdrowia	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
1.3. Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
1.4. Państwowe szkoły wyższe	319,5	0,1%	254,3	254,4	0,0%	0,2	0,1%	-65,1	-20,4%
1.5. Jednostki badawczo-rozwojowe	352,6	0,1%	498,0	436,4	0,1%	-61,6	-12,4%	83,8	23,8%
1.6. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1.131,8	0,2%	930,3	916,8	0,1%	-13,5	-1,5%	-215,0	-19,0%
1.7. Państwowe instytucje kultury	39,2	0,0%	28,7	26,0	0,0%	-2,6	-9,2%	-13,2	-33,6%
1.8. PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	9,4	0,0%	15,9	10,7	0,0%	-5,2	-32,6%	1,3	14,0%
1.9. Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego	897,7	0,1%	2.653,5	2.733,8	0,4%	80,3	3,0%	1.836,0	204,5%
2. Zadłużenie sektora samorządowego	33.897,5	5,6%	37.833,4	45.283,2	6,5%	7.449,8	19,7%	11.385,7	33,6%
2.1. Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	29.029,1	4,8%	33.082,4	40.726,6	5,9%	7.644,2	23,1%	11.697,5	40,3%
2.2. Samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną	129,7	0,0%	97,2	82,0	0,0%	-15,2	-15,6%	-47,7	-36,8%
2.3. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	4.676,9	0,8%	4.582,7	4.427,0	0,6%	-155,7	-3,4%	-249,9	-5,3%
2.4. Samorządowe instytucje kultury	45,1	0,0%	43,0	37,4	0,0%	-5,7	-13,2%	-7,8	-17,2%
2.5. Pozostałe samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego	16,6	0,0%	28,0	10,1	0,0%	-17,9	-63,9%	-6,5	-38,9%
3. Zadłużenie sektora ubezpieczeń społecznych	2.774,7	0,5%	2.018,9	12.459,9	1,8%	10.441,0	517,1%	9.685,2	349,1%
3.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,0	0,0%	0,2	0,2	0,0%	0,0	0,0%	0,1	2057,1%
3.2. Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	2.774,7	0,5%	2.018,8	12.459,8	1,8%	10.441,0	517,2%	9.685,1	349,1%
3.3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-

Tablica 5. Zadłużenie sektora finansów publicznych - po konsolidacji (wg nominału, w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2008	struktura XII 2008	IX 2009	XII 2009	struktura XII 2009	zmiana XII 2009 - IX 2009		zmiana XII 2009 - XII 2008	
						w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie sektora finansów publicznych	597.764,4	100,0%	659.790,4	669.992,6	100,0%	10.202,3	1,5%	72.228,2	12,1%
1. Zadłużenie sektora rządowego	566.883,0	94,8%	625.698,7	623.709,4	93,1%	-1.989,3	-0,3%	56.826,4	10,0%
1.1. Skarb Państwa	565.461,6	94,6%	624.489,8	622.489,7	92,9%	-2.000,0	-0,3%	57.028,2	10,1%
1.2. Narodowy Fundusz Zdrowia	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
1.3. Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
1.4. Państwowe szkoły wyższe	298,2	0,0%	244,8	239,0	0,0%	-5,8	-2,4%	-59,2	-19,8%
1.5. Jednostki badawczo-rozwojowe	242,1	0,0%	224,0	238,3	0,0%	14,2	6,4%	-3,8	-1,6%
1.6. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	775,5	0,1%	710,6	713,2	0,1%	2,6	0,4%	-62,3	-8,0%
1.7. Państwowe instytucje kultury	20,3	0,0%	15,0	14,6	0,0%	-0,4	-2,4%	-5,7	-27,9%
1.8. PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	5,5	0,0%	7,2	6,5	0,0%	-0,7	-10,3%	1,0	18,7%
1.9. Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego	79,9	0,0%	7,3	8,1	0,0%	0,8	11,1%	-71,9	-89,9%
2. Zadłużenie sektora samorządowego	28.106,8	4,7%	32.072,7	39.323,3	5,9%	7.250,6	22,6%	11.216,6	39,9%
2.1. Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	24.966,7	4,2%	28.991,7	36.368,9	5,4%	7.377,3	25,4%	11.402,2	45,7%
2.2. Samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną	14,5	0,0%	8,8	0,0	0,0%	-8,8	-99,8%	-14,5	-99,8%
2.3. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	3.087,5	0,5%	3.026,4	2.917,4	0,4%	-109,0	-3,6%	-170,1	-5,5%
2.4. Samorządowe instytucje kultury	24,5	0,0%	29,5	27,3	0,0%	-2,2	-7,5%	2,8	11,4%
2.5. Pozostałe samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego	13,6	0,0%	16,3	9,7	0,0%	-6,6	-40,4%	-3,9	-28,7%
3. Zadłużenie sektora ubezpieczeń społecznych	2.774,7	0,5%	2.018,9	6.959,9	1,0%	4.941,0	244,7%	4.185,2	150,8%
3.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,0	0,0%	0,2	0,2	0,0%	0,0	0,0%	0,1	2057,1%
3.2. Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	2.774,7	0,5%	2.018,8	6.959,8	1,0%	4.941,0	244,7%	4.185,1	150,8%
3.3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-

Ministerstwo Finansów, Departament Długu Publicznego

Opracowanie:

Zespół wydziału Ewidencji i Metodologii Długu Publicznego
w składzie:

Maurycy Michalski, naczelnik wydziału tel.: (022) 694 52 70
Damian Brzuszek, starszy specjalista tel.: (022) 694 53 95

Akceptacja:

Piotr Marczak, Dyrektor Departamentu
Bogdan Klimaszewski, Zastępca Dyrektora Departamentu

tel. (022) 694-50-00
tel. (022) 694-50-00